

■ GLOSSA

Schon puspè ils dis

DA SILVIO CAMENISCH

Oha, la pli giuvna litteratura rumantscha ha puspè ils dis. Uschè giuvna er puspè betg. Veglias fin fitg veglias sco la dunna Schwarzer pon er survegnir, cun in climacterium durablamain sa midà. Quella ha puspè ils dis. La mens. Sche quella n'ha betg puspè, na sai jau betg. Betg tirar per quest lung fil cotschen, che vegni giu qua sutor, giu qua tranteror! Quel n'era betg en noss program sco impuls u uschia. Uschia betg. Per mai uschia insatge sco penibel. Jau na leva betg vegnir live! qua en sala e tar vus a chasa sco la miss Tampon, tuttina vegnida. Quellas cameras da rotaziun èn jussas engurdas gist tar mai chommalunga/Langbeinige e quel da spoken word. Nu'è il respect da las persunas, il prospect cun las persunas è qua, sin mes ravugl.

Ils Dis han puspè ils dis. Puspè? Puspè. Jau m'è poss er betg.

Enramain nus il meglier cun cotschen purpur en noss blers chalendarumantschs d'idioms. Nus lain blers, nus lain la pasch. È purpur betg adina stà reservà al papat, a cardinals e fissgugent? Schain nus er parasits? Fa nagut, il clerus da la scena è qua. Qua vengnan ils umens Borgia, e la Lucrezia vegn cun la diss enta bratsch. Auza ella sur tes chau, Lucrezia, quella dastga sa mussar, quella lain nus adurar, anbeten, cuntegn'la insatge unic: von der Mumma Romontscha zum Retortenbaby! Noss pop n'èsi betg, e sgrigna sco d'avair plain las chautschas, nus lain la pasch. Essan vegnids immerhin er per dar e retschaiver la pasch.

Quest cudesch rumantsch, el è tudestg, nus lain la pasch, è puspè creschì ord ses vestgì e ses chalzers. Puspè? Puspè. Nus al avain redigì e la finala reedì aposta sin ils Dis. Èn ils Dis aber er leds, sch'els han puspè insatge nov da le-

ger. Nus avain remplazzà massa furmas veglias dal perfect cun novas da l'imperfect, nus avain actualisà sin nachhaltig. Nus na lain betg dir cuntut che nus na dajan mai or pli la reediziun da las reediziuns, è noss product rumantsch d'idioms, el è tudestg, fitg fitg dumandà fitg fitg recumandà, fashain nus quai anc uschè gugent. Super. Lain translatar il bun vegl Levi. Schon translata!

Nus fashain noss quants chalendarumantschs/calendars romantschs er egal in auter onn aposta sin ils Dis mo pli en ediziuns tudestgas. In auter onn han ils Dis segir puspè ils dis, avain nus la speranza. Il cudesch electronic, e-book è dumandà pir e pir tar noss blers e buns chalendarumantschs, empruvain nus da fitgar pe ed occupar ina nischa vida. Nus als dain or dad ussa davent exclusiv tudestg, nus lain la pasch, patratgar patratgain nus tge che nus lain. Nus lain spoken word, uss e

qua. Spoken word è extrem dumandà, uss e qua, nus lain avair el datiers si davant, pervi da mai davant si a nossas fatschas. Nus dain suenter, lain la pasch.

En nossas officinas aposta durant ils Dis vegnan auturs quels che vulan, stuair na ston nagins, alfabetisads en leger e scriver scriver scriver en lur idioms. Suspenda la nova autura-icona, schon naturalisada, cun dretg da burgaisa en la scena. Quai è uss ì spert. Ina nova mussa adina meglier, ina nova è meglra. Quella dat a quels che vulan, stuair na ston nagins, murir ston tuts, insatge sco Entwicklungshilfe en noss bel hobi. Tar in èsi professiun. Sia missiun èsi dad esser dadur en il mund in premurà ambassadur da nossa scienza nostra scrivenza nostra litterenza u tgenina, er tuttina, en quella cartain nus lunsch sur la mort or, jau er. Blers, manegel ils blers, curran tar la nova vi qua en las officinas. Tge currim tge sa

stentim tge fladegim tar quella bain insatge sco manta religiosa, also vairamain, per quels quatter dis! Jau betg. Mia scrivenza mia litterenza schon penibla na daventa betg meglra cun currer, din mes megliers critichers endretg, grazia fitg, anzi!, megliers che quels che nus avain n'avain nus betg. Betg? Betg.

Noss stargiasts externs quels èn bainvegnids en noss intern, a quels gain nus encunter cun baldachin, tschiel, als accumpagnain sin tarpun cotschen en la sala sontga. Tircal. Nus lain els puspè. Ils Dis han er puspè in auter onn puspè ils dis, quai cartain nus. Il vegl è insatge sco figura d'aduraziun da Borgia aifer la communitad. Essan nus tuttas tut sborgia vegn El puspè a nossa festa da la raccolta/Erntedankfest annuala. Nus tirain quest onn puspè in facit fitg fitg positiv dals Dis. Puspè? Puspè. Pli fitg fiss bunamain vanagloria, bunamain glanz e gloria.